

non modo p̄suadet ex animalibus rōnalibus, sed etiam ex inanimatis, vt statim exempla indicant. Nam ait sunt quidam homines qui bene se habent & bene habitu p̄cedit, & tales sūt athlete certatores, scilicet & p̄tati. id est bi quinque generibus certaminum p̄uales, aut gn quermiones, alij autem simulant ipsum bonum habitum habere, & quibusdā artificiosis modis circa corpus bono habitu p̄ditos imitandus om̄nates seipos grossissimis crassissimisque indamentis. Quod etiam tribus in adducendis victimis faciebant. Nam cum vtraque alterum sustentibus in adducendis victimis sacrificijs ad altaria carnes pingues inflando faciebat videri pingues cum non essent ex ipsa inflatione, vt Arbenchus in cōmūio sōphistarum, & Proclus in ipsa computatione festoꝝ dixerūt. Porro etiam qui malo habitu p̄diti sunt sic facientes euz de colorati turpi squalidioro aspectu essent minime, q̄ haberent veracem pulchritudineꝝ sūco seipos colorant. Nam diligentiam adhibent qua decipiant videntes & videntur id esse q̄ non sunt, igit omnes tales vniuersali dicuntur intumescētes inflati qui non sunt exercitio nec vere corpe magni, & forma venusti pulchritudineꝝ, sed artificijs quibusdā seipos ornant & cōptos efficiunt. Equidez malo habitu induci imitari videntur bono habitu p̄ditos, & pallidi decolorati deformesq̄ videntur pulchri & non sunt. Similit̄ etas fit in ipsis inanimatis, quib̄ quidem alia sint argentum vere & aurum & alia apparent s̄m iudicium sensus deceptum eo q̄ decipit a parua similitudine, colorum dico scilicet per quā sensus decipitur, vt in mele. Nam cum sensus cognoscat esse flammam & gustu dulce iudicat, si qd̄ p̄p̄iam aliud intui tus fuerit habere talem colorem. illico & illud mel esse suspicabitur eo q̄ concurrunt aliquando ambo in eodem, vt dicit in libro de anima, quo igitur modo fit deceptio in corporeis dispositionibus, & in ipsis inanimatis, sic etiam fit in ipsis elenchis syllogismis. Equidē aliquid syllogismus est verus, & elenchus, & alius non est, s̄ apparet esse syllogismus, quando auditores syllogisticę disciplinę fuerint imperiti ac ignorarint p̄p̄ietates vere syllogismoꝝ & elenchozū. Nā hoc inquit apparet ob imperitiā audientium, qui etiam dixit insinuando in libro de demonstrandi facultate q̄ de geometricis aliis quis differendo inter imperitos geometricę auditores p̄tate differuerit latebit. Deinde probat ostēditq̄ per quā causam que non sunt perinde ac sint imperiti existimāt. Nā inquit velut distantes longe & minusq̄ speculātur. Quod duplicem habet expositionem, vel enim hoc inquit quia imperiti de quibus imperite agūt sic nati sunt hęc intelligere & discernere, tanq̄ & minus ab horum natura sint dispositi & affecti, & nesciant vniuersaliter qd̄ est id de quo fit disputatio. Nam sic distat & longe abhorrent a cognitione ipsoꝝ. Vno igitur modo sic intelligendum est, vel maxime q̄ veluti qui a longo intervallo, & spatio quedam vident, sepe decipiuntur ex aliqua bene exiguaq̄ similitudine cum p̄pter incomparationem interualli, tum etiam ob imbecillitatem visus s̄m fractionem & refractionem ipsoꝝ, vt hi qui putant Socratem non Socratem, & flaua ob similem colorem aurea & spumam argenti, & stagnea argentea, sic est insc̄y syllogisticę disciplinę putat elenchos syllogismos ex quibusdam exiguis similitudinibus cum secus se habeant ob imperitiā hanc opinionem accipientes.

C Nam syllogismus quidem ex quibusdā est

positis, vt dicamus aliquid aliud ex necessitate ab his, que posita sunt, per ea, que posita sunt. Elenchus autem syllogismus, cum contradictione conclusionis. Hi autem hoc non faciunt, videntur autem ob multas causas, quarum vnus locus aptissimus & publicissimus per nomina est.

C Inquit, q̄ syllogismus est ex quibusdā positis, siue cōcessis & non hypotheticę acceptis. Sed quid sit syllogismus & elenchus dictus est in prioribus resolutioꝝ, & in sc̄do, sed in prioribus q̄ syllogismus est oratio in qua quibusdā positis, alterum quippiam a positis ex necessitate accidit, eo q̄ hęc sint et cetera. Itē cuius gratia adia sit vnaqueq̄ differentia sufficienter in resolutioꝝ differentibus, sed in sc̄do Priorum resolutioꝝ dictū est, q̄ elenchus est syllogismus cum contradictione cōclusionis. Non enī elenchus sine syllogismo fit, sed ob id non est idem syllogismo. Nā in plus est syllogismus q̄ elenchus. Si enī est elenchus p̄ozus est syllogismus, non tamen si syllogismus p̄ozus est elenchus. Item q̄ syllogismus est fit sine cōtradictione ex duabus affirmatiuis propositionibus. Nam oportet in elenchō alteras propositionem esse affirmatiuam, alteram v̄o p̄uatiuam. Nam cum elenchus assumet minus contradictione conclusioni a principio dicitur syllogismus cuius contradictione cōclusionis, id est syllogismus qui assumptis cōclusiones habentes contradictiones ad aliquam positā propositionem, vel per syllogismus sumptā, vel ex cōcessione aliqua veram & per se credendas, vt si quid dicat hominem animal esse, & hoc ostēdat per syllogismū q̄ hō rationalis & rationale animal, & cōclusio est manifestas, sic certe verus ratiocinatus est, qd̄ si quis instat cōtra conclusionē, & redarguetus enī accipietes oppositus cōtradictorie vere cōclusioni, vel cōtrariū q̄ ipse supponit, & alterā eōcessas propositiones & demonstrabimus ipsam plane impugnare. Nā sit animal nulli hōi & animal omni rōnali, ergo rōnale nulli hōi, & erat autē oī, ecce igit̄ assumētes d̄riuz hō cōclusionē aliquaz absurdā cōcludimus eōcessas p̄p̄ones euerētes. Idē hoc fieri potest, & si oppositū cōtradictorie accipimus, itaq̄ syllogisticū est in sc̄da figura p̄ hoc mediuz eligibile q̄ malū nō sit bonū, & sit ostēsus q̄ nō sit malū bonū, vel s̄m p̄r positū, vt manifestū, vel p̄ syllogismū ostēsum, vt q̄ aligis acciperet nullū malū esse eligibile, vt oē bonū eligibile, haberet p̄ hoc ostēsus in sc̄da figura, nullū malum esse bonū, si ergo aligis instat ad d̄nez dicendo hanc esse falsam, dabit contradictionē cōclusionis hęc q̄ est aliqd̄ bonū maluz, & argueretur in sc̄da figura nobis sic syllogismus efficiētib⁹ malū alicui bono inest s̄m supponē, & eligibile oī bono, & eligibile alicui malo, sed erat nullū. Hoc igit̄ elenchus est qui d̄riuz vel d̄ctozie oppositum cōclusioni accipiens, & propositionē aliquā verā, & ex hō ostēdēs aliqd̄ absurdū de ductum. Talis autē quiquidez sit syllogismus & elenchus, & syllogismus efficiens, & redarguetus s̄m hoc ratiocinatur & redarguit, sed sophiste nullo pacto redarguit, sed videntur redarguere ob plures causas, vbi causas inquit tredecim modos quibus decipiunt disputantes secum, quozum vnum absurdum esse, inquit oportunum & communem multis, & ob id publicissimum. id est cōmuniūsimum. Nam sophiste plerūq̄ & affaniz hoc vtrūq̄, sed aptissimus quazq̄ facillimus est ille